

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felölös szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Adóharc.

(s) A koalíciós uralomnak csaknem egyetlen értékes hagyatékát az új adótörvények alkotják.

Nem hibanélküliek, de az alapelvei igazságosak, humánusak, modernek és főleg szociálisak. Azt a célt szolgálják hogy a régi kereseti adókból és a régi általános jövedelmi pótagadókbaól be folyó állami jövedelem a szegényebb néposztály vállairól a gazdaságilag erősebbekre és hatalmasabbakra átháríttassék. Az 1848 iki törvénycikkbén lefektetett közteherviselésének elve az ósdi kereseti adótörvényekben keresztülvive nem lett. A tapasztalat mutatta, hogy igen nagy jövedelmek a közteherviselés alól igen sokszor menekültek, és adóval megróhatók nem voltak. E mellett az adótörvények — a IV. oszt. kereseti adó kivételével — nélkülözték a progressivitásnak azon elvét, hogy a nagyobb jövedelmek a jövedelem nagyságának arányában, fokozatosan részeskedjenek a közteherviselésben. Ezek az ósdi állapotok tarthatatlanokká váltak. Az új adótörvények ezen igazságtalanságokon segíteni igyekeztek. A kis existenciákat ugyanis a 800 kor. évi jövedelemben megállapított létminimum behozatalával az adó alól teljesen felmentik. — A középkorba illő és modern jogállamban már nem tűrhető igazságtalan és főleg a szegényebb néposztályt a családtagjainak száma szerint sújtó fejadót egészen eltörlük.

A régi keresi adónak igazságtalan 10%-os adókulcsát a létminimumot meghaladó 1000 korona keresetig 1%-ra, 2000 korona keresetig 2%-ra, és az ezenfelüli keresetnél 3%-ra szállítják le. — A módosított adóreformtörvények a kereseti adóösszegeből befolyó állami bevételt 30 millióban kontingálják és az általános jövedelmi pótagadót egészen eltörlük.

Az állami bevételekből ekként származó hiányt a modern alapon nyugvó »jövedelmi adó« behozatalával pótoják részben az új adótörvények. Ezen jövedelmi adók a modern adórendszernek progressivitását valósitják meg. A prog-

resszivitás irányzatánál fogva kiméi a kis existenciákat, ellenben a gazdaságilag erősebbeket s hatalmasabbakat jövedelmük emelkedése arányában, jobban terheli.

A budapesti »Fűszer-, Vegyes- és Kiskereskedők Országos Egyesülete«, tehát a kis emberek egyik szervezete az új adótörvények módosításakor az idén szinte áradozott a törvénynek a kis emberekre hozott üdvös előnyeiről a miniszterhez intézett felterjesztésében és a »kiskereskedők érdekeinek páratlan felkaroiásáért lelkes hálaérzetét és szívből érzett köszönetét fejezte ki.«

Az új adótörvények tehát adóemelést nem céloznak, csakis a közterheknek az eddiginél igazságosabb megosztását iparkodnak keresztülvinni.

Az új adótörvények ezen szociális hatása ellen izgatnak, csinálnak adóforradalmat és emelnek adóbarrikádokat a vagyonosabbak, gazdaságilag erősebbek és jobb módban élő állampolgárok fővárosi érdekcsoportjai.

A képviselőház a háborus izgalmak által okozott idegeskedésre és a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel az új adótörvények szerinti adókimetést egyelőre felfüggesztette, sőt szükség esetén egy évre

A nagytőkések, a gazdaságilag erősebbek és hatalmasabbak az adótörvények életbeléptetésének ujabbi elhalasztásával, felfüggesztésével nem elégszenek meg, hanem kimondották diktatori módon a főváros legutóbbi közgyűlésén, hogy ők »az új adótörvények változatlan végrehajtásában soha megnyugodni nem fognak s annak megváltoztatására minden törvényes eszközt megragadnak«. A nagytőkések tehát féltik zsebüket. Nekik a mostani, régi adórendszer kell, amelynél a kis existenciák viselték helyettük a közterheket.

Ezért csinálnak készségesen és harciasan adóforradalmat az új adóreform ellen, amelynek progressivitása a kis emberek terhének egy részét az ő vállalkra hengerelné át.

Ezért jajveszékelnék, félnek a tönkretűtástől, a csödtől, a végpusztulástól — a szegény gazdagok!

A helyi szövetkezett ellenzék házi sajtóorgánuma is a szegény nagytőkések és gazdaságilag erősebbek érdekében huzza meg a vészharangot és hívja segítségül orsz. képviselőket — ezeknek érdekében! Miért nem vallja be ezt őszintén az ellenzéki sajtóorgánom? Miért kertel? Miért kéri a segítséget »a városi polgárság« érdekében? Hiszen tudva levő, hogy városunk polgárságának zöme 1000 kis iparosból és néhány száz kiskereskedőből, korcsmárosokból stb. tehát kis existenciákból és csekély részben nagytőkésekből és nagy jövedelemmel rendelkezőkből áll!

Városunk lakosságát ezért nem azok védik, akik a nagytőkéseknek »nem adóznak« jelszavával az adóreformok ellen tüzelnek, hanem azok, akik az új adótörvények életbeléptetése által a gazdaságilag gyengébbekén segíteni igyekeznek.

Orsz. képviselőnk városunk polgárságának érdekét és ezzel a közérdeket képviselte, amikor az országgyűlésen votumával a kis existenciák pártjára állott, nem pedig a fővárosi zsebhazafiak, ezeknek vidéki fullajtárjai és megtevéstettjeik mellé.

Városi közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi december hó 21-ik napján, szombaton d. u. 3 órakor rendszerinti közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri időszaki jelentés. 2. A m. kir. Belügyminiszter urnak leirata Bajaszentistván község némely részének Baja város területéhez való csatolása ügyében tett felterjesztésre. 3. Ugyanannak leirata a városi díjnokok szolgálati viszonyai és javadalmazásának szabályozása tárgyában. 4. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak leirata állami polgári leányiskola és internátusnak Baján való létesítése tárgyában. 5. A m. kir. honvédelmi miniszter urnak leirata a katonai nevelő- és képző intézeteknél betöltés alá került Baja városi alapítványi hely betöltése tárgyában. 6. Ugyanannak körrendelete az 1913. évi ujoncállítási előmunkálatok tárgyában. 7. Az igazoló választmány ujjaalakítása. 8. A számonkérő szék két tagjának megválasztása. 9. A gyánpénztárt vizsgáló bizottság két tagjának megválasztása. 10. Az adóügyi szakti

zottság ujjaalakítása. 11. Árvaszéki külső ülnökök választása. 12. A községi munkás segélyalap véleményező bizottságának megalakítása. 13. A kereskedő és iparostanonc iskolai bizottság ujjaalakítása. 14. A közigazgatási bizottságba 5 tagnak megválasztása. 15. Bizottsági jelentés a gyánpénztár megvizsgálásáról. 16. Budapest székesfőváros közönségének átirata az országos betegápolási pótdadó felemelése ellen. 17. A városi tanács jelentése az új honvéd huszár laktanya építési terveinek és műszaki műveleteinek elkészítése és építési művezetésének biztosítása tárgyában. 18. Ugyanannak előterjesztése ezen laktanya céljaira kiszemelt telken vízpróba szerezhetése végett egy Northon kut furásának elrendelése iránt. 19. Ugyanannak javaslata a felsőkereskedelmi iskola létesítése végett a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztésnek intézése iránt. 20. Ugyanannak előterjesztése a városi polgári iskola I. osztályának párhuzamosítása és a polgári iskolai tandíjakról alkotott szabályrendeletnek módosítása iránt. 21. Ugyanannak jelentése a kőolaj-világítási vállalat biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 22. Ugyanannak jelentése a városi közlegelők használatáért megállapított legeltetési díjaknak hasznabérbe adása iránt megtartott árverés eredményéről. 23. Ugyanannak jelentése a városi szegényház jövő évi kenyérszükségletének szállítására iránt megtartott versenytárgyalás eredményéről. 24. Ugyanannak előterjesztése a házi, szegényházi és kövezési pénztárak egyes kiadási címeinél felmúlt tulajdonságokra nézve póthitelnek engedélyezése iránt. 25. A kalocsai érseki hatóságnak átirata a nőzárdnál alkalmazott hitoktatónak díjazása tárgyában. 26. Az állami elemi iskolák gondnokságának megkeresése a lőkert melletti gazdasági gyakorló területnek bérbevétele iránt. 27. A kórházi bizottság előterjesztése a családi ápolási telpen alkalmazott ápoló bérének felémelése iránt. 28. Fried és Adorján építési vállalkozók mint a baja-hajós-kiskőrösi és a baja-hajós-dunapataji h. é. vasutak előmunkálási engedélyeseinek kérvénye ezen vasutak létesítéséhez megszavazott 120.000 korona hozzájárulási összegnek törzsrészevények ellenében 150.000 koronára leendő felemelése iránt. 29. Mihályffy Ferenc polg. isk. tanár kérvénye a nyugdíjába közgyűlésileg beszámítani rendelt államszegély összegének helyesbítése iránt. Ezenkívül még néhány kisebb tárgy s netán utólag beérkező póttárgy.

HIREK.

Eltűnt egy szabósegéd.

— Nyomoz a rendőrség. —

Érdekes és rejtélyes ügyben nyomoz néhány nap óta az itteni rendőrség. Az elmúlt héten ugyanis eltűnt egy szabósegéd, akiről azóta semminemű hír, sem hallatszik. Wunderlich András szűrszabósegéd az illető s az elmúlt hét egy délutánján egyik dunai malomban lévő barátjához ment látogatni, akitől kölcsönkért a malom egyik csónakját s átevezet a Duna másik oldalára. Késő estig várt a barátja s miután Wunderlich nem tért vissza, másnap jelentést tett az esetről a rendőrségen, amely azóta erélyesen nyomoz a rejtélyesen eltűnt fiú után.

A rendőrség nyomoztatja Wunderlichet, mert felmerült az a gyanú is, hogy elszökött a vá-

rosból. Nincs kizárva azonban az sem, hogy a szerencsétlen fiatalember a Dunába veszett. A csónakot ugyanis ma Dunaszekcsőnél fogták ki.

Személyleírása a következő: 17 éves, közep-termetű, himlőhelyes arcú, sárga szemű, fekete haju, hiányos fogu, eltűnésekor magasszáru csizmát, fekete perzsián utánzat jaspkát, szürke pantalló nadrágot csizmába kötve, szürke mellényt, félhosszu szürke szövetgalléru téli kabátot, melynek hátra parget béléssel volt ellátva, viselt.

— **Halálozások.** Bibl János ny. cs és kir. főállatorvos, ki sok esztendeig volt Baján, meghalt Rasztinán 69 éves korában. Az elhunytban apósukat gyászolják Csery József sükösdői kórházorvos és Gyulai Gaál Ferenc br. Rédl rasztinai uradalmának intézője. A tipikus jókedélyű öreg urra Baján még mindig nagyon sokan szívesen emlékszenek vissza, amiről tanúságot szolgáltatott a temetésén megjelent bajai uriközönség, köztük Szutrély Lipót orszgy. képviselő és felesége, akik szintén rokonukat gyászolják az elhunytban, a bajai méntelep parancsnoka többedmagával stb. — Sulyos csapás érte Meskó Zoltán hirlapír kollégánkat és családját, mert őt és féléves leánykájuk tegnapelőtt néhány heti betegeskedés után meghalt. A gyászoló család iránt nagy részvét nyilvánult meg. — Vámteleki öz. Milassin Zsigmondné szül. Prasszer Ida, Bácsmegeye volt főszolgabírójának és ügyvédnek özvegye f. hó 16 án rövid szenvedés után elhunyt. Az előkelő uriaszonyt kiterjedt rokonság gyászolja. — Öz. Horváth Lajosné urnó tegnapelőtt meghalt. Az elhunyt anyósa volt Behavetz Antal városi zálogházi pénztárnoknak. — Öz. Kratochwill Józsefné 63 éves korában meghalt tegnap délután. Kratochwill Géza városi írnok édesanyját siratja az elhunytban.

— **A Tüdőbeteg-gondozó intézet megnitása.** Folyó hó tizenkilencedikén, csütörtökön délután tartják az első rendelést abban az új kulturintézetben, amely hivatva van egy nagy hiányt és hézagot pótolni a tüdővész sújtotta városok közegészségügyén. Lapunk már részletesen megemlékezett a gondozó intézet programjáról, amelyet most, az intéző bizottság által kezelt orvosá választott Pollerman Artur dr. a külföldi és hazai nevesebb hasonló intézetek tanulmányozásáról tett utjáráról visszajövet jelentékenyen kibővített az ott szerzett sokoldalú tapasztalat alapján. Minden jelentkező tüdőbeteget megvizsgál a vezető orvos és ellátja őt tanácscsal, hogy és mint éljen helyesen, miként tartsa lakását rendben. A szegényeket ellátja utalvánnyal, amelynek alapján ingyen kapnak tejet, rizst, lisztet vagy húst, mindent kellő mennyiségben és ideig. Minden pozitív beteg kap zsebben hordható köpőüveget a bakteriológiai vizsgálatra pedig teljes laboratóriumot, szerelt fel az intézet. Az intézet felállításának szorgalmazói, Bernhart János dr. városi tisztifőorvos és Róna Dezső dr. kórházi igazgató főorvos meghívására Müller Kálmán báró, egyetemi tanár a január hóban történt ünnepélyes megnyitásra megígérte megjelenését: a rendezés órái hétfőn és csütörtökön d. u. 3—4 ig.

— **A százkoronás bankjegyek.** A pénzügyminiszter rendeletet fog közzéni az új százkoronás bankjegyek kibocsátásáról. A bankjegyek dátuma 1913. január 2 ikáról szól és az Osztrák Magyar Bank azokat 1912. december 23 án kezdi kiadni.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király Vancsura Antal bácsborsódi községi birót a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki. Vancsura mint gazdasági intéző 44 évig működött a Latinovits család uradalmában.

— **A bajai Oltáregyesület** f. hó 22-én délután 4 órakor az ipartestület termében színi előadást rendez melynek műsora a következő: I. Bethlehemi pásztorjáték (két képben). Személyek: Kis Jézuska ** Szűz Myria Balogh Jolánka, Szt. József Májer Mihály, Gáspár László Károly, Menyhért Weihand Béla, Boldizsár Kozacsek Benő, Marci öreg bojtár Dallmann Laci, Pásztor fiúk Rajcsányi Imre, Pálcsics Miklós, Varga Lajoska, Buday Misi Horváth János, László Jancsi, Mózer Pista, Pásztor lányok Fischer Magda, Mózer Mariska, Antal Bözsike Kmetovits Katus, Rozsányi Erzs, Angyalok Hunyadi Margit, Steindl Margit, Hunyadi Eszti, Varga Mariska, Vancsura Manci, Blum Mariska, László Etelka. II. Karácsonyest. Történeti karácsonyest előtti délután a gyermek szobában. Személyek: A mama Balogh Jolánka, Iluska, Erzsike, Jancsi, Annuska gyermekei. Mózer Mariska, Hunyadi Margit, Antal Bözsike, Varga Lajoska, Margit Rózsika Mariska Józsi pajtásaik. Steindl Margit, Kmetovics Katus, Fischer Magda, Mózer Pista. Belépti jegy: ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér, gyermekjegy 20 fillér. Az előadás után tombola. Kérjük az igen tisztelt közönséget és a kereskedő urakat hogy a tombolához tárgyakat szíveskedjenek küldeni: Azokat dr. Koller Imréné elnök vagy Scharpf Elekné alelnök urnókhöz kérjük küldeni. Jegyek előre válthatók; Rehák György és Fogt Ferenc virágkereskedésében. Az Elnökség.

— **Fényes Samu dr. Baján.** Ugy értesülünk, hogy Fényes Samu dr. az ismertnevű író a közeli vasárnapok egyikén Baján tart előadást, »A monisztikus világ szemlélet« címen.

— **Hármas ikrek.** A szomszéd Bajaszentistvánon Petár Jánosné hármas ikreknek adott életet.

— **Bajaiak Érseksanádon.** Az elmúlt vasárnap délután 4 órakor mintegy 150 főnyi hallgatóság előtt előadást tartott Érseksanádon Bem Lajos gazdasági tanár az alattenyészetről és ezzel kapcsolatban a műtrágyázásról. Ugyanakkor a Bajai Széchenyi Szövetség részéről Kovács Ábel képezdei tanár történeti előadást tartott a magyar nemzet népesedésének történetéről. A tartalmas előadásokat nagy figyelemmel hallgatta a község kiválóan intelligens gazdaközönsége. A legközelebbi vasárnap ugyancsak Érseksanádon tart előadásokat a Széchenyi Szövetség.

— **Kémvadászat Baján.** Hogy az ország többi városa előtt ne kelljen szégyenkeznie a mi városunknak sem, siettek Baján is kémeket fogni. Az egyik szerencsétlen kém, akit megdönttek szerb mérnöknek, főhadnagynak és másféle fontos személyiségnek szerencsésen beigazolta, hogy jámbor vándorló, akinek a neki tulajdonított mesterségekhez semmi köze s akit tisztán e kíváncsiság vezetett a dunai hidhoz. A másik szerb kém azonban sokkal veszélyesebb. Igaz ugyan, hogy ez sem kém, de legalább bolond Kiderült ugyanis, hogy családi ápolásban lévő örült aki Zomborból szökött meg. A bajai kémekkel tehát jobb lesz nem dicsekednünk. Nekünk még az országosan virágzó kémfogásban sincs szerencsénk.

— **Bajai képezdeszek Zomborban.** A zombori Legényegylet december 22 én előadást rendez, amelyen a bajai állami tanítóképző zenésznövendékei is részt vesznek egy zene-

— A Bajai Jósajtó Hölgybizottság sajtóünnepélye. Meglehető bizalmatlansággal állt szemközt az egyesület első ünnepélye alkalmával. Ám az a művészi program, amelyet az ünnepély nyújtott a legfinomabb zenei-gurmanoknak is csemege lehetett. Dr. Vörös Nándor ugyanis a Tannhäuser ouverturjét játszotta első pont gyanánt, lebilincselő technikai készséggel. Utánna Ártinger Pöre szavalta el ügyes interpretálni tudással Váradi »Az ezüst fátyol legendája« c. költeményét, amit Klazsik Lehel és Kanyó Gyula dr. hegedű és zongorajátéka követett. Klazsik meleg tonusu játéka, elegáns és sima vonókezelése s a zenei nehézségeken való könnyed átsiklása osztatlan tetszést keltett. Kanyó simuló zongorakiséréte csak fokozta a hatást. Utánna dr. Vass József a pesti sz. Imre Collégium igazgatója »Kultur áramlatok ellenőrzése« címmel tartott eléggé hosszú, de mindvégig elokvens, tartalmas beszédet, amelyben kiváló szónoki erővel domborította ki nézeteit, amelyek magukon viselték Prohászka püspök hatásának bélyegét, de amelyeknek azért egyéni színezetet adott az előadó kiváló képzettsége. Objektív előadása általános tetszést aratott s elfelejtette, hogy dr. Vas néhol tévedett, főleg az újságírók általános jellemzésénél. Az ünnepély utolsó száma dr. Vörös Nándor zongorajátéka volt. Az a technika, amely kicsillant játékból szinte bámulatot kelt. Saját szerzésű F dur Etudejét adta elő boszorkányos technikával, melegséggel s csodálatos könnyedséggel. Szinte szünni nem akaró tüsszel honorálta a zeneértő közönség a minden ízében művészi zongorázást lelkesen éljenzte a művészt. — Az ünnepély, amelyen eléggé szépszámú közönség volt jelen, — tiszta jövedelme mintegy 100 korona.

— Liceális előadás. A legutolsó liceális előadást Éber Sándor képzőintézeti tanár tartotta s meg kell jegyeznünk, hogy ez volt az első előadás, amelyen a közönség olyan számban jelent meg, aminőhöz a tavalyi előadások után szokva voltuk. Az előadás címe »A szép a művészetben és természetben« volt s rövid menete a következő: — Még a műveltebb közönség nagyrésze sem tudja a festmények legtöbbszörében a művészi szépet tökéletesen élvezni, illetőleg esetleges tetszésének művészi okát adni. Ennek oka egyrészt az, hogy a természet szépségei mellett szinte érzéktelenül suhanunk el, másrészt pedig hogy a művészi megfigyelés alapelveivel sincsenek tisztában. Előadó ezt a megfigyelést s a leigőzítés fontos tényezőit ismerteti, megmagyarázza a tonnsnak, a világosság hatásának, a foltnak, a színeknek s végül a motívumnak piktorális jelentőségét s fontosságát. A színárnyalatnak keletkezését, az évszakok általános szinhangulatait s saját impresszióit festette meg az előadó, aki előadását számtalan pasztell rajzzal szemléltette. — A legközelebbi liceális előadás vasárnap délután négy órakor lesz a városháza nagytermében. Az előadó Jankulov Boriszláv dr. tanítóképző-intézeti tanár, aki »A modern nemzetgazdaság főirányairól« fog beszélni. 20 filléres jegyeket Kollár A. és ifj. Wagner A. könyvkereskedéseiben lehet előre váltani.

— Bácsbokod új jegyzője. Bácsbokod új jegyzőjévé Kiss Béla okl. jegyzőt, bácsbokodi másodjegyzőt választották meg. Az új jegyző általános szimpatianak örvend nemcsak falujában, hanem a környéken is, ahol Kiss Béla kiváló közigazgatási tudását és uri modorát mindig méltányolták.

— A bács megyei műkedvelő festők egyesülete tudatja, hogy Szabadkán karácsonykor rendezendő képkiallításra decembert 18-ig fogad el képeket bács megyei amatőrök-től és más vidékről művészek-től.

— Az eltörölt ünnepek és a bíróságok. X. Pius pápa a »Motu proprio de diebus festis« címmel kiadott iratában tudvalevőleg felmentette a híveket a mischallgatás kötele-sége és a szolgai munka tilalma alól Urnapján, Karácsony, Husvét és Pünkösd másnapján, Gyertyaszentei Boldogasszony napján (február 2-án), Gyümölcsoltó Boldogasszony napján (március 25-én) és Kisasszony nap (szeptem-ber 8-án). Mivel azonban e napok ünnepi jel-legét nem szüntette meg, az igazságügyi mi-niszter elrendelte, hogy a megjelölt napokat az igazságügyi hatóságok ügyvitelre szempont-jából továbbra is ünnepnapoknak kell tekin-teni s a királyi bíróságok és a királyi ügyész-ségek részére kiadott hivatalos naptárban vörös betűkkel kell feltüntetni.

— Az I. kath. Nőegylet részére a szegénysorsu gyermekek felruházása alkalmával adakozni szívesek voltak: Bajai takarékpénztár 10 kor. Bajavidéki taka-rékpénztár 6 kor. Ertl Jánosné, dr. Koller Imréné, Bajai kölcsönös segélyző egyesület 5—5 kor. Dr. Bern-hardt Jánosné, Kollár Ernőné, Michitsch Józsefné, N. N. özv. Rosenberg Mórné, özvegy Stayer Gyuláné 3—3 kor. Dr. Alföldy Lajos, Bernhart Ernőné, özv. Csihás Ferencné, Dely Gézáné, Drescher Gyuláné, Ertl Józsefné, Hesser Gyuláné, dr. Klénánty György-né, Kollár Ágostonné Krausz Jakabné, Major Károly-né, dr. Makray Lászlóné, Milkó Vilmosné, özv. Mikó-lausz Béláné, Piploszky Lászlóné, Pollák Lajosné, dr. Pollermann Arthurné, özv. Reich Bernátné, özv. Ro-govits Ignácné, dr. Rosenberg Samuné, Schön Antal és Géza, Müller Józsefné, özv. Schumacher Frigyesné, Somogyi Emilné, Stern Vilmosné, Szabay Ferencné, Szász Ottóné, Szutrély Leona és Margit, Tománovits Györgyné, Tury Mátyásné, Wagner Antalné, Weidin-ger Dezsőné 2—2 kor. Antalffy Ferencné, özv. Árend Istvánné, Amler Adalné, Allaga Ottóné, Belosits Bá-lintné, dr. Bruszt Lázárné, dr. Boross Józsefné, ifj. Cserba György, özv. Devich Alajosné, özv. Deutch Mátyásné, Éber Sándorné, dr. Fehér Jánosné, Fögt Alajosné, Fleischmann Benőné, dr. Fischhoff Zsigmondné, Gonda Béláné, Görbe Gyuláné, Gáspár Jánosné, Gra-uaug Lipótné, Grünhut Miksáné, Henerári Antalné, özv. Herczföld Jakabné, Hildenstab Rudolfné, özv. Hoffbauer Simonné, özv. Horváth Jánosné, Hornyik nővérek, Joannovits Katinka, dr. Kiss Györgyné, Ki-rály Béláné, Kolozsváry Árpádné, Kolozsváry Sándor-né, dr. Kossa Károlyné, Kováts Andor, dr. Lember-ger Árminné, Lerner Antal, Lövi Manóné, Marcell Andor, Meskó Zoltánné, Mentényi Sándorné, Mihályffy Ferencné, özv. Milassin Zsigmondné, Miovátz Lenke, dr. Móder Géza, Nádas Sándorné, Nagy Sándorné, dr. Nyirati Jánosné, NN., NN., Peske Károlyné, Pol-lák Bernátné, Pollák Manóné, özv. Pollák Jakabné, Prigly Károlyné, dr. Puskás Dezsőné, dr. Rácz Ká-rolyné, Reich Béláné, özv. Reiser Antalné, dr. Reizer

Péterné, dr. Rimler Jánosné, Ruppert Antalné, Roosz Gyula, özvegy Sárai Jánosné, Scharpf Elek-né, Scherer Károlyné, Scherer Sándorné, özv. Schlesin-ger Gyuláné, özv. Schön Antalné, Somogyi Gyuláné, Szász Jánosné, Szabó Fábriáné, özv. Spitznagel Fe-rencné, özv. Szutrély Lipótné, Szuszi Jánosné, Tom-csányi Sándorné, Tüske Jánosné, Vojnits Dániel, Vojnits Máté, Wagenblatt Ferencné, Wagner Sándor-né, dr. Walleshausen Gyuláné, Weisz Nándorné, Wiesel Sándorné, özv. Weidinger Hermáné, ifjabb Wunzerlich Józsefné N. N. 1—1. kor. N. N., N. N., N. N., Postáné 60—60 fill. Mittler Izidorné, Reiter Jakabné, N. N. 50—50 fill. M. L., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Polizer Jakabné 40—40 fill. N. N., Penczn Ádám 30—30 fill. Franconi Eugénia 20 fill. N. N., N. N., N. N., Strausz Miksáné 20—20 fillér, N. N. 10 fillér. Reich Farkas Fiai 1 vég barchet. Ficher Béláné 6 pár harisnya, 6 pár keztyű. Az ada-kozóknak hálás köszönetet mond az Elnökség.

— A kedves kutya. Pálmai János szeredi gazda Buksi nevű kutyája nemcsak okos és kedves hanem mint afele vadászvizslának ki-tűnő szimatja van. Mostanában úgy vadász-gatás közben megtörtént, hogy Pálmai bácsi és társasága már korán reggel, hogy jobb erőre tegyenek szert és szerencsés eredmén-nyel térjenek vissza, jó kávét ittak. Ámde az elmúlt napokban amidőn a határba kimentek nagy meglepetéssel látták, hogy a kávéfőző masina ott van ugyan, de a kávécsomagot elfeledték elhozni. Pálmai a kocsist vissza is küldte a kávécsomagért. De aig indult el Jóska, a parádés kocsi, a gazda bosszankodva megjegyezte, hogy hiszen a Jóska nem is tudja, hogy merre találhatja meg a kávét. Nosza Buksit utánna küldte a kocsinak. A kocsit elérni és arra felugrani Buksinak gyerek játék volt. A legelső fűszeresboltnál elkezdett Buksi vonítani, a kocsi megállt, Buksi be a boltba, felugrik a pudlira és farkát a Diadal kávé felé csóválva, szájába tétet egy zárt cso-mag két elefánt védjegyű Diadal kávét, mely a legjobb kávék keveréke, s mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképp van konzerválva hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Kap-ható mindenütt, csak a védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni.

MŰVÉSZET.

Vadász Miklós kiállítása az Ernstmuseumban.

A rajzművészet typusa sokáig kihalóban volt, a modern festők színnel rajzoltak, a rajz a rajz kedvéért kicsinyelt foglalkozás lett. Csak az illusztrátorok körében divott. Pedig rajzzal nemcsak elbeszélni, de a világot színben ábrázolni is lehet — a fekete fehér árnyalataira átírva. Ilyeténképpen dolgozott Rembrandt és egész sora a nagy mestereknek, kikhez most egy új magyar mestert kell számitanunk, Vadász Miklóst, akit most mutat be egy monumentá-lis kiállítás keretében a budapesti Ernstmuseum.

Az Ernstmuseum céltudatos vezetéssel egy-másután állítja be a legelsőbb rangú kiállítá-sokat. Színyei, Kernstock, Zuloaga, Brangwyn, Fényes után most Vadász Miklós következett, s a fiatal rajzoló egyszerre a legelsőbb rangú kvalitásokat revellálta. Aki csak a lapokban megjelent rajzaiból ösmerte őt, tehetsége csak egyik oldalát ösmerte. Itt a gunyolódó élet-megfigyelőt, a világvárosok éjjeli életének bá-mulatos ösmérőjét, a szép asszonyi mozdula-tok kitalálóját, a titokzatos létezők felfo-góját látjuk. S mindent az előadás egyéni for-mában kifejezve. Az Ernstmuseum e kiállítás-a mely december végéig lesz nyitva, a főváros karácsonyi látványosságá.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
compos.
Vértisztítószor. Üvege 3.80 és 7.50 kor.

Horgony-Liniment. Capsici compos.

A Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalomnyhító bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvényesnél stb.
Üvege 80 1.40 2— kor

Horgony-Vas-Albuminat.
Tinktúra.
Vérzegényeségnél és sápkóránál. — Üvege 1.40 kor.

Beszerzhetők
a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül
RIHTER dr. az »Arany oroszlán«-hoz címzett prégal
(I. Ellenbóthstráße 5) gyógyszerárából.

Raktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerárban BUDAPEST.

A Bajai takarékpénztár bérházában két kisebb esetleg egy nagyobb

* LAKÁS *

1912. november 1-re kiadó.

1583

72712/1912. kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Baja város tanácsa felhívja mindazon az 1912. évben — kőműves és cserepes ipar kivételével — valamely iparágban önállókká lett bajai szegénysorsú, kezdő iparosokat, kik kifogástalan előéletűk és szakmájukban való kiváló jó munkájuk és szorgalmuk alapján a segélyre igényt támasztani vélnek, hogy a néhai Ehrlich Ferenc által szegénysorsú iparosok segélyezésére tett alapítvány 459 kor. 40 fill. kanatainak elnyerhetése végett hatóságilag kiállított vagyontalansági és erkölcsi bizonyítvánnyal, ugy a szakmabeli jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1913 január hó 8 ik napjáig Baja város tanácsához nyújtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Baja, 1912. december hó 7 én tartott tanácsülésből.

Polgármester helyett:
Erdélyi főjegyző.

a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

1582

! BIOGLOBIN !

Vérképző ital! Uj erőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelki-megrázkodtatás következtében gyengének érzi magát, ki vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt vagy álmatlan az ne használjon mást mint a *Bioglobin*-t. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és erősítő szer.

1607 **Egy üveg ára 3.50 K próba üveg 2 K.**
Kapható: Schubert Városi gyógyszerertárba Z O M B O R.

2 üveg vételnél portómentesen szállítatik tehát semmiféle költség. Valódi melyen cégem olvasható.

Tisztelt Háziasszony!
Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ legjobb kávékeveréke

erejét, ízét, illatát állandóan megtartja.

Csak zárt csomagokban

véd-jeggyel

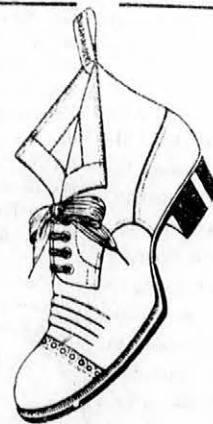
valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 4 kilo Diadal pörköltkávé 1 korona 25 fillér.
- 4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 korona 35 fillér.
- 4 kilo Elite Diadal pörköltkávé 1 korona 50 fillér.

Egységárak:
Salamander K 16.50
Salamander Luxus K 20.50

Tegyen kísérletet és befogja Ön látni, hogy a legszebb, legtartósabb és legmodernebb cipő

a valódi

SALAMANDER

védjegyű cipő, Baján kizárólag

Rózsahegyi József

cipőüzletében postaépület.